
SOMMAIRE

Tzvetan Todorov, le médiateur

ÉTUDES

GERGELY ANGYALOSI: Todorov, le médiateur	3
TZVETAN TODOROV: La notion de littérature (Traduit par <i>Dóra Schneller</i>)	14
TZVETAN TODOROV: La lecture comme construction (Traduit par <i>Anna Marczisovszky</i>)	27
TZVETAN TODOROV: Une critique dialogique? (Traduit par <i>Éva Jeney</i>)	38
PAULA MARSÓ: « Frêle bonheur », - A propos de la lecture de Rousseau par Tzvetan Todorov	49
GERGELY ANGYALOSI: Un peintre à l'ombre des Lumières	54
ZOLTÁN Z. VARGA: Grâce et engagement. Portrait d'un passeur	59

LIVRES

67

IN MEMORIAM

77

SUMMARY

Tzvetan Todorov, the Mediator

STUDIES

GERGELY ANGYALOSI: Tzvetan Todorov, the Mediator	3
TZVETAN TODOROV: The Notion of Literature (Translated by <i>Dóra Schneller</i>)	14
TZVETAN TODOROV: Reading as Construction (Translated by <i>Anna Marczisovszky</i>)	27
TZVETAN TODOROV: Dialogical Criticism? (Translated by <i>Éva Jeney</i>)	38
PAULA MARSÓ: 'Fragile Happiness': Todorov Reads Rousseau	49
GERGELY ANGYALOSI: A Painter in the Shadow of Enlightenment	54
ZOLTÁN Z. VARGA: Grace and Commitment: Portrait of a Ferryman	59

BOOKS

67

IN MEMORIAM

77

HELIKON
IRODALOMTUDOMÁNYI SZEMLE

1955–1962

Vegyes tartalmú számok

1963

1. sz. A komplex összehasonlító kutatások elvi kérdései
2. sz. Nemzetközi Összehasonlító Konferencia (Budapest, 1962.)
3. sz. Amerikai prózairodalom
4. sz. Viták a realizmusról

1964

1. sz. Az összehasonlító irodalomtudomány nemzetközi szemléje
- 2–3. sz. A kelet-európai avantgárd
4. sz. Shakespeare-évforduló (vegyes szám)

1965

1. sz. Mai világirodalmi mozgalmak és irányok
2. sz. A szocialista realizmus kérdéseiről
3. sz. Nacionalizmus és kozmopolitizmus; eredetiség – utánzás – hatás fogalmai
(Az AILC IV. Kongresszusa – Fribourg, 1964. – előadásaiból)
4. sz. A kelet-európai összehasonlító irodalomtörténet kérdései

1966

- 1–2. sz. Irányzatok és csoportok az 1920–30-as évek szovjet irodalmában
3. sz. Eszmék és művek a modern polgári irodalomban
4. sz. Irodalom és szociológia

1967

1. sz. Irodalom és folklór
2. sz. Pártosság, elkötelezettség, elkötelezetlenség
- 3–4. sz. A szovjet irodalomtudomány legújabb eredményeiből

1968

1. sz. A strukturalizmusról
2. sz. Az irodalmi irányzatok mint nemzetközi jelenségek
(Az AILC V. Kongresszusa – Belgrád, 1967. – anyagából)
- 3–4. sz. Az irodalom és a társművészetek

1969

1. sz. Kelet-európai irodalmak a századfordulón
2. sz. Művészet – tömegkultúra – irodalom
- 3–4. sz. A számítógépek és a humán tudományok (vegyes szám)

1970

1. sz. A Fekete-Afrika irodalmáról
2. sz. Irodalom és összehasonlító módszer (vegyes szám)
- 3–4. sz. Modern stilisztika

1971

1. sz. Irodalom és társadalom (AILC VI. Kongresszus. Bordeaux, 1970)
2. sz. Irodalomelméleti viták Franciaországban
- 3–4. sz. A közép-európai humanizmus kérdései (Sopron, 1971)

1972

1. sz. Science fiction (a műfaj esztétikai és poétikai kérdései)
2. sz. Klasszikusaink és Európa

- 3 – 4. sz. A szocialista országok irodalmának másfél évtizede
1973
1. sz. Műelemzés és műfajelmélet (vegyes szám)
- 2 – 3. sz. Irodalomtudomány és szemiotika
4. sz. A XVIII. század és a felvilágosodás irodalma
- 1974
1. sz. Az AILC kanadai kongresszusa (Montreal, 1973. augusztus 13–19.)
  2. sz. Az elsüllyedt kultúrák irodalma
- 3 – 4. sz. Modern poétika
- 1975
1. sz. Irodalom, világirodalom, nemzeti irodalom
  2. sz. Az újabb Délkelet-Európa-kutatások
- 3 – 4. sz. Az európai romantika
- 1976
1. sz. Szubkultúra és underground
- 2 – 3. sz. Irodalom és irodalomtörténet Ausztriában
4. sz. Tudomány-e az irodalomtudomány?
- 1977
1. sz. A retorika újjászületése
  2. sz. Az AILC VIII., budapesti kongresszusa (1976. augusztus 12–17.)
Különböző kultúrákban eredő irodalmak kapcsolatai a XX. században
  3. sz. Az AILC VIII., budapesti kongresszusa.
Összehasonlító irodalomtudomány és irodalomelmélet
  4. sz. A budai Egyetemi Nyomda szerepe a kelet-európai népek társadalmi,
kulturális és politikai fejlődésében (1777–1848)
Budapest, 1977. szeptember 5–8.
- 1978
- 1 – 2. sz. Kutatási irányok a 20-as évek szovjet irodalomtudományában
  3. sz. Érték és társadalom. Transzgresszív elemzések
  4. sz. Új magyar világirodalom-történet
- 1979
- 1 – 2. sz. Az ázsiai népek irodalma
  3. sz. A jugoszláv népek irodalma
  4. sz. Az egyéni és a kollektív a nyelvben és az irodalomban
(FILLM XIV. Kongresszus, Aix-en-Provence, 1978)
- 1980
- 1 – 2. sz. Recepciókutatás és befogadásesztétika
- 3 – 4. sz. Az orosz szimbolizmus
- 1981
1. sz. Az irodalom klasszikus modelljei – Az irodalom és a társművészetek –
A regény fejlődése
- 2 – 3. sz. Régi és új hermeneutika
4. sz. Irodalom és felvilágosodás
- 1982
1. sz. A Vormärz-irodalom és néhány magyar vonatkozása
- 2 – 3. sz. Új kutatási irányok a szovjet irodalomtudományban
4. sz. Művelődéstörténet és Kelet-Európa
- 1983
1. sz. Az AILC X. Kongresszusa

2. sz. Irodalomelmélet és beszédaktus-elmélet
 3 – 4. sz. Irányzatok a mai francia irodalomtudományban
 1984
 1. sz. Polémiák a francia forradalom előtt
 2 – 4. sz. Svájci népeinek irodalma – svájci irodalom?
 1985
 1. sz. A FILLM budapesti kongresszusa – A polonisztika Magyarországon
 2 – 4. sz. Az olasz irodalomtudomány napjainkban
 1986
 1 – 2. sz. A műfordítás távlatai
 3 – 4. sz. Szájhagyományok és irodalom a mai Afrikában
 1987
 1 – 3. sz. A posztmodern amerikai irodalom
 4. sz. Hlebnyikov és az orosz avantgárd
 1988
 1 – 2. sz. Kanadai irodalmak
 3 – 4. sz. A stílisztika útjai és lehetőségei
 1989
 1. sz. Az empirikus irodalomtudomány elmélete
 2. sz. A felvilágosodás és nemzeti fejlődés
 (A budapesti Nemzetközi Felvilágosodás Kongresszus anyagából)
 3 – 4. sz. A szövegkiadás új elmélete és gyakorlata: a szövegek keletkezés-kritikája
 1990
 1. sz. A mai nemzetközi folklorisztika
 2 – 3. sz. Irodalom és pszichoanalízis
 4. sz. A jelentésteremtő metafora
 1991
 1 – 2. sz. A biedermeier kora – nálunk és Európában
 3 – 4. sz. Hagyomány és modernizáció a mai kínai kultúrában
 1992
 1. sz. A frankofon irodalmak sajátosságai
 2. sz. Profizmus az irodalomtudományban
 3 – 4. sz. A Név hatalma
 1993
 1. sz. A konstruktivista irodalomtudomány
 2 – 3. sz. Elsikkasztott orosz irodalom
 4. sz. A mai lengyel irodalomtudomány
 1994
 1 – 2. sz. Az amerikai dekonstrukció
 3. sz. A kortárs olasz irodalom
 4. sz. Feminista nézőpont az irodalomtudományban
 1995
 1 – 2. sz. Posztstrukturalizmus. A szubjektum-elméletek és a mai irodalomtudomány
 3. sz. A stílus diszkurzív elmélete
 4. sz. Rendszerelvű irodalomtudomány
 1996
 1 – 2. sz. Intertextualitás

3. sz. Újraegyesült Németország – egységes német irodalom?
 4. sz. A posztkoloniális művelődéstudomány
- 1997
- 1 – 2. sz. A félmúlt klasszikusai
 3. sz. Hermeneutika az orosz századelőn
 4. sz. A lehetséges világok poétikája
- 1998
- 1 – 2. sz. Az újhistorizmus
 3. sz. Kánonok a kis népek irodalmában
 4. sz. Textológia vagy textológiák?
- 1999
- 1 – 2. sz. A szó poétikája
 3. sz. Latin-amerikai irodalomelmélet
 4. sz. Kulturális antropológia és irodalomtudomány
- 2000
- 1 – 2. sz. A romantika tétjei
 3. sz. A korszakok alakzatai
 4. sz. (Új) filológia
- 2001
1. sz. Változatok a dialógusra
 2 – 3. sz. Dante a XX. században
 4. sz. Az interpretáció érvényessége
- 2002
- 1 – 2. sz. A *Poétika* újraolvasása
 3. sz. Autobiográfia-kutatás
 4. sz. A multikulturalizmus esztétikája
- 2003
- 1 – 2. sz. A minimalizmus
 3. sz. Mikrotörténetírás
 4. sz. Kísérleti irodalom
- 2004
- 1 – 2. sz. Petrarca: hermeneutika és írói személyiség
 3. sz. A hipertext
 4. sz. Wittgenstein poétikája
- 2005
- 1 – 2. sz. A kritikai kultúrakutatás
 3. sz. Régi az újban
 4. sz. Vico körei
- 2006
- 1 – 2. sz. Kritikai szubjektivizmus
 3. sz. Frege aktualitása
 4. sz. Relevancia
- 2007
- 1 – 2. sz. Alteritás, poétika, filozófia
 3. sz. Ökokritika
 4. sz. Etikai kritika
- 2008
1. sz. A második olvasat

- 2 – 3. sz. A közvetítés poétikája
 4. sz. Az autonómia új esélyei
 2009
- 1 – 2. sz. Eszmetörténet és irodalomtudomány
 3. sz. Szimbólum- és allegóriaelméletek
 4. sz. A jövőbelátás poétikái
 2010
- 1 – 2. sz. Térpoétika
 3. sz. A félre-értelmezett futurizmus
 4. sz. A szerző poétikája
 2011
- 1 – 2. sz. Testírás
 3. sz. Meghekkelt valóságok
 4. sz. Új gazdasági kritika
 2012
- 1 – 2. sz. A Helikon repertóriuma 1955–2011
 3 – 4. sz. Boccaccio 700
 2013
1. sz. Narratív design
 2. sz. Kognitív irodalomtudomány
 3. sz. Corpus alienum
 4. sz. Esztétika és politika
 2014
1. sz. Cseh dekadencia
 2. sz. Funkciótörténet és kontextuális-kulturális narratológia
 3. sz. Az archívumok elméletei
 4. sz. Komparatistikai kutatások az ezredfordulón
 2015
1. sz. A kreatív írás-oktatás és a kortárs amerikai próza
 2. sz. Transznacionális perspektívák az irodalomtudományban
 3. sz. Horatius *Ars poetica*-ja
 4. sz. Az ólomévek kultúrája és utóélete – A terrorizmus az olasz művészetekben és irodalomban
 2016
1. sz. Az addikció kulturális és kritikai elméletei
 2. sz. Biblioterápia, irodalomterápia
 3. sz. Műfaj és komparatistika
 4. sz. Szabadkőművesség. Új irányok a 18. századi európai maszonéria kutatásában
 2017
1. sz. A százéves dada
 2. sz. Hálózatelmélet és irodalomtudomány
 3. sz. Sokarcú modernség és irodalomtörténet-írás
 4. sz. Fénykép és irodalom
 2018
1. sz. Tzvetan Todorov, a közvetítő

HU ISSN 0017-999X

MTA

Bölcsészettudományi
Kutatóközpont

**Irodalomtudományi
Intézet**

Kiadja az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet

Felelős kiadó: Fodor Pál, MTA BTK főigazgató
Nyomdai előkészítés:

MTA BTK Történettudományi Intézet
tudományos információs témacsoport

Vezető: Kovács Éva

Tördelőszerkesztő: Hudecz Andrea

A fedél és a tipográfia Benkő Anna munkája
Nyomdai munkák: Argumentum Kiadó és Nyomda Kft.
F. v.: Láng András